

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova

IMSP Institutul de Medicină Urgentă

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
EVALUAREA TEMPERATURII CORPORALE**

CHIȘINĂU 2017

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/12 IMSP IMU
TITLU: Evaluarea temperaturii pacientului	Toate secțiile cu paturi p/u pacienți și DCMU denumirea departament /secție/laborator

Nr. Crt.	1	2	3	4	5	6	7
3.10	Aplicare	11	Secția reanimare	Șef	Clim Alexandru		
3.11	Aplicare	12	Secția Anesteziologie și Terapie Intensivă	Șef	Cobîlețchi Srgiu		
3.12	Aplicare	13	Secția Hemodializă	Șef	Mastac Dumitru		
3.13	Aplicare	14	Serviciul coordonare de transplant organe	Șef	Solomatin Alexandru		
3.14	Aplicare	15	Departamentul Clinic chirurgie	Șef	Maxim Igor		
3.15	Aplicare	16	Secția chirurgie nr.1	Șef	Gafton Victor		
3.16	Aplicare	17	Secția chirurgie nr.2	Șef	Onufrei Ion		
3.17	Aplicare	18	Secția chirurgie nr.3	Șef	Boghean Gheorghe		
3.18	Aplicare	19	Secția chirurgie traume asociate	Șef	Gagauz Ion		
3.19	Aplicare	20	Secția chirurgie vasculară	Șef	Barat Sorin		
3.20	Aplicare	21	Secția chirurgie OMF	Șef	Cebotari Mih		
3.21	Aplicare	22	Secția urologie	Șef	Axenti Alin		
3.22	Aplicare	23	Secția ginecologie	Șef	Marian Nicol		
3.23	Aplicare	24	Secția endoscopie	Șef	Dolghii Andrei		
3.24	Aplicare	25	Departamentul Clinic Ortopedie și Traumatologie	Șef	Glavan Alina		
3.25	Aplicare	26	Secția ortopedie și traumatologie nr.1	Șef	Zelenschi Victor		
3.26	Aplicare	27	Secția ortopedie nr.1	Șef	Darciuc Mih		
3.27	Aplicare	28	Secția ortopedie nr.2	Șef			
3.28	Aplicare	29	Secția ortopedie și traumatologie nr.3	Șef	Glavan Nicolae		
3.29	Aplicare	30	Secția microchirurgie	Șef	Calistru Anatol		
3.30	Aplicare	31	Secția ambulatoriu ortopedie și traumatologie nr.1	Șef	Dumneanu Andrei		
3.31	Aplicare	32	Secția ambulatoriu ortopedie și traumatologie nr.2	Șef	Melnic Octavian		
3.32	Aplicare	33	Secția ambulatoriu ortopedie și traumatologie nr.3	Șef	Bunescu Vasile		
3.33	Aplicare	34	Secția ambulatoriu ortopedie și traumatologie nr.4	Șef	Corlăteanu Valeriu		

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/12 IMSP IMU
TITLU: Evaluarea temperaturii pacientului	Toate secțiile cu paturi p/u pacienți și DCMU denumirea departament /secție/laborator

Nr. Crt.	1	2	3	4	5	6	7
3.34	Aplicare	35	Departamentul Clinic Neurochirurgie	Șef	Glavan Iulian		
3.35	Aplicare	36	Secția neurochirurgie nr.1	Șef	Marina Ion		
3.36	Aplicare	37	Secția neurochirurgie nr.2	Șef	Postolachi Roman		
3.37	Aplicare	38	Secția chirurgia spinării	Șef	Ungureanu Victor		
3.38	Aplicare	39	Secția oftalmologie	Șef	Șevciuc Rodica		
3.39	Aplicare	40	Departamentul Clinic Neurologie, Epileptologie și Boli interne	Șef	Manea Diana		
3.40	Aplicare	41	Secția neurologie BCV	Șef	Crivorucica Igor		
3.41	Aplicare	42	Secția epileptologie	Șef	Gorincioi Nadejda		
3.42	Aplicare	43	Secția boli interne	Șef	Leontii Boris		
3.43	Aplicare	44	Secția terapie intensivă „Stroke”	Șef	Niguleanu Eugen		
3.44	Aplicare	45	Centrul Național de epileptologie	Șef	Cernocan Ion		

4.SCOPUL:

Procedura se aplică la evaluarea funcției de termoreglare și termogeneza, supravegherea sistematică în cursul spitalizării, supravegherea unui sindrom infecțios sau inflamator de către toate secțiile și serviciile, care au necesitatea respectivă.

Domeniu de aplicare

Măsurarea temperaturii corporale se efectuează, la ora actuală, cu termometrul. Aparatul permite măsurarea temperaturii cutanate (în axilă), rectale și timpanice. Această măsurare a temperaturii este rapidă și fiabilă.

Responsabilități

Responsabil de proces - asistent medical

5.Definiții și documente de referință

Temperatura corporala - se definește ca fiind echilibrul între procesele de termogeneza (producerea de căldură de către organism) și termoliza (cedarea de către organism, înspre mediul înconjurător a excesului de căldură).

Febra = Hipertermia = Pirexie = creșterea temperaturii peste valorile fiziologice pentru vârsta, sex și status hormonal.

Subfebrilitate - temperatura peste 37,5 - 37,8°C.

Febra - temperatura centrala peste 38 grade Celsius.

Hiperpirexie - T > 39°C.

Cadrul normativ:

- Codul muncii privind timpul de muncă;
- Regulamentul intern privind organizarea și efectuarea gărzilor în instituție;
- Regulamentul de organizare și funcționare a secțiilor spitalicești, secțiilor ATI;

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/12 IMSP IMU
TITLU: Evaluarea temperaturii pacientului	Toate secțiile cu paturi p/u pacienți și DCMU denumirea departament /secție/laborator

- Fișele de post a medicului, șef de secție/medic curant;
- Strategiei de dezvoltare a sistemului de sănătate în perioada 2008-2017, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1471 din 24.12.2007;
- Legea ocrotirii sănătății Nr.411-XII din 28.03.1995;
- Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală Nr.1585-XII din 27.02.1998;
- Legii nr. 263 din 27.10. 2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului;
- Legii nr. 264 din 27.10. 2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic;
- Programul Unic al asigurării obligatorii de asistență medicală;
- Normele Metodologice de Aplicare a Programului Unic aprobate anual;
- Ghid de supraveghere și control în infecțiile nosocomiale (aprobat prin ordinul MS nr.51 din 6.02.09);
- Ghiduri privind asistența spitalicească;
- Ghidul și Manualul Operațional în supravegherea epidemiologică de generația a II-a a infecției HIV/SIDA în Republica Moldova.

6. Descrierea procedurii.

Pregătirea Materialelor

Se va pregăti pe o tavă medicală:

- termometru cutanat sau timpanic cu sondă disponibilă;
- comprese curate și soluție dezinfectantă;
- lubrifianț pentru termometrul rectal.

Se vor folosi racorduri de unică folosință pentru termometrele timpanice.

Termometrul va fi dezinfectat după fiecare pacient.

Pregătirea Pacientului

- se explică pacientului procedura;
- se cere pacientului să rămână culcat în pat;

Pentru supravegherea sistematică este important de considerat faptul că temperatura este mai mică dimineața înainte ca pacientul să se ridice din pat.

Efectuarea procedurii de măsurare a temperaturii

Cu termometrul electronic timpanic

- se introduce captatorul adaptat la un capișon de unică folosință în urechea pacientului;
- se rotește termometrul cu 30° în spate pentru a fi în fața timpanului;
- aparatul afișează temperatura în 1-3 secunde.

Cu termometrul electronic cutanat

- se descoperă axila pacientului;
- se tamponează pentru a îndepărta transpirația;
- se introduce sonda /captatorul termometrului în mijlocul axilei și se apropie brațul de torace;
- se așteaptă 30 sec. până se aude semnalul sonor;
- se ajustează temperatura afișată cu 0,5°C pentru a obține temperatura corporală;
- se spală mâinile.

Cu termometrul electronic oral

- se spală mâinile;
- se introduce sonda /captatorul electronic într-un capișon din material plastic;
- se plasează în cavitatea bucală, sublingual;
- se menține termometrul pe loc până la semnalul sonor;
- se scoate termometrul și se citește valoarea;
- se aruncă capișonul din plastic în recipientul pentru deșeuri.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/12 IMSP IMU
TITLU: Evaluarea temperaturii pacientului	Toate secțiile cu paturi p/u pacienți și DCMU denumirea departament /secție/laborator

7. TEHNICA

- *pentru măsurarea temperaturii în fosa axilară*
  - se așează pacientul în decubit pe dreapta, stânga sau în poziție șezând
  - se ridică brațul pacientului
  - se șterge axila prin tamponare cu prosopul pacientului
  - se așează termometrul cu rezervorul de mercur în centrul axilei, paralel cu toracele
  - se apropie brațul de trunchi, cu antebrațul flectat pe suprafața anterioară a toracelui
  - dacă pacientul este slăbit, agitat, precum și la copii, brațul va fi menținut în această poziție de către asistenta medicală
  - temperatura axilară reprezintă temperatura externă a corpului, ea fiind cu 4-5 zecimi de grad mai joasă decât cea centrală
- *pentru măsurarea în cavitatea bucală*
  - se introduce termometrul în cavitatea bucală, sub limba sau pe latura externă a arcadei dentare
  - pacientul este rugat să închidă gura și să respire pe nas
  - se menține termometrul timp de 5 min
  - măsurarea temperaturii în cavitatea bucală este contraindicată la: copii, pacienți agitați, la cei cu afecțiuni în cavitatea bucală;
  - pacientul nu va consuma lichide reci sau calde cu cel puțin 10 min înainte de determinarea temperaturii
- *pentru măsurarea rectală*
  - se lubrefiază termometrul
  - se așează pacientul în decubit pe dreapta sau stânga, cu membrele inferioare în semiflexie, asigurându-i intimitatea
  - bulbul termometrului se prelucrează cu vaselină
  - se introduce bulbul termometrului în rect, prin mișcări de rotație și înaintare
  - termometrul va fi ținut cu mâna tot timpul măsurării
  - se menține termometrul 3 min
  - copiii mici sunt așezați în decubit pe dreapta sau stânga, cu picioarele ridicate sau în decubit ventral
  - temperatura măsurată rectal este mai mare decât cea măsurată axilar cu 0,4-0,5 grade
  - măsurarea temperaturii în rect este contraindicată la pacienții agitați și la cei cu afecțiuni rectale.

Observații

- măsurarea temperaturii rectale poate să antreneze leziuni dacă este practică cotidian;
- măsurarea temperaturii rectale poate provoca sângerări la copii, rupturi ale venelor hemoroidale, escare sau rectite (necesitând intervenții chirurgicale).

Reprezentarea grafică a temperaturii

- se socotesc pentru fiecare linie orizontală din foaia de temperatură câte 2 diviziuni de grad;
- se notează grafic valoarea înregistrată, printr-un punct de culoare albastră așezat direct pe linia orizontală din rubrica corespunzătoare pentru dimineața (D) sau seara (S) pentru cifrele cu șoț (pare); exemplu 36,2; 37,4; 38,6; etc
- se unește primul punct cu rubrica pentru temperatură aflată în partea dreaptă a sistemului de coordonate din foaia de temperatură;
- se obține curba termică prin unirea punctelor care indică valorile temperaturii măsurate bicotidian pe parcursul zilelor de supraveghere și îngrijire.

8. Educarea pacientului

- se informează pacientul că termometrul este un instrument indispensabil pentru aprecierea stării generale la domiciliu;
- se explică pacientului cum să întrețină și să utilizeze termometrul;
- se oferă pacientului un tabel cu valori termice orientative, în funcție de calea de măsurare

folosită, ca în exemplul de mai jos.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/12 IMSP IMU
TITLU: Evaluarea temperaturii pacientului	Toate secțiile cu paturi p/u pacienți și DCMU denumirea departament /secție/laborator

Calea de măsurare	Scala Celsius	Scala Fahrenheit
Orală	37°C ± 0,3 - 0,6	98,6°F ± 0,5 - 1,0
Rectală	37,5°C ± 0,3 - 0,6	99,6°F ± 0,5 - 1,0
Axilară	36,5°C ± 0,3 - 0,6	97,6°F ± 0,5 - 1,0

9. Documente corespondente

- Standardele de îngrijiri nursing pentru asistente medicale și moașe.

Documentare

- Foaia de temperatura (Formular Nr.004/e, aprobat de MS RM prin ordinul nr.139 din 28.05.2002).
- Fișa medicală a bolnavului de staționar (Formular Nr.003/e-2012, aprobat de MS RM prin ordinul nr.426 din 11.05.2012).

Distribuire

Șefilor de departamente, secții și servicii
Medicilor ordinatori, inclusiv rezidenți
Asistenților medicali superiori
Asistenților medicali

10. Anexe

- ❖ Foaia de temperatura (Formular Nr.004/e, aprobat de MS RM prin ordinul NR.139 din 28.05.2002);
- ❖ Fișa medicală a bolnavului de staționar (Formular Nr.003/e-2012, aprobat de MS RM prin ordinul nr.426 din 11.05.2012).

11. CUPRINS

Numarul componentei în cadrul procedurii operaționale	Denumirea componentei din cadrul procedurii operaționale	Pag
1	Coperta	1
2	Lista responsabililor de elaborare	2
3	Lista responsabililor la care se difuzează ediția	2
4	Scopul	4
5	Domeniul de aplicare	4
6	Definiții și documente de referință	4
7	Descrierea procedurii	5
8	Efectuarea procedurii de măsurare a temperaturii	5
9	Tehnica	6
10	Educația pacientului	6
11	Documente corespondente	7
12	Anexe	7
13	Cuprins	7